

แนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ
ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก พิเชียรรัฐ ภารณ์นิตย์

รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

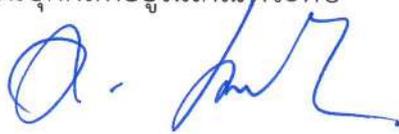
เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์
ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง

โดย พันเอก พิเชียรรัฐ ภารัญนิตย์

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

(มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ตูลธร นวพิตร)

ประธานกรรมการ

พันเอกหญิง ดร.

(นุสรรา วรภัทรารท)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก

(สถิตย์พันธ์ ประกอบผล)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(ธนิตา วงษ์จินดา)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พັນเอก พิเชียรรัฐ ภารณ์นิตย
เรื่อง	แนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง
วันที่	กันยายน 2564 จำนวนคำ: 6,938 จำนวนหน้า: 22
คำสำคัญ	ทหารกองประจำการ, สื่อสังคมออนไลน์
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การใช้สื่อออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบกมีประโยชน์ในหลายด้าน เช่น การติดต่อสื่อสาร และส่งข้อมูลได้รวดเร็ว แต่ในด้านลบที่เป็นปัญหาคือกำลังพลไม่ทราบกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์และขาดวิจารณญาณ เมื่อมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์กองทัพบกและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า 1) สภาพปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการเป็นอย่างไร 2) สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของการป้องกันปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างไร และ 3) การป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงควรมีแนวทางอย่างไร เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ในการวางแผน อำนวยการ ควบคุม กำกับดูแล และประชาสัมพันธ์กำลังพลให้รับทราบวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์เหมาะสม รวมถึงกำหนดบทลงโทษอย่างชัดเจนสำหรับกำลังพลที่กระทำความผิดเพื่อแก้ไขปัญหาลดผลกระทบต่อความมั่นคง ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีต่อกองทัพบกในอนาคต

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Phichianrat Parunnit
TITLE: Guidelines for passing preventive measures relating to the misuse of social media by enlisted soldiers that may cause instability in Thailand
DATE: September, 2021 **WORD COUNT:** 6,938 **PAGES:** 22
KEYTERMS: Soldier, Social Media
CLASSIFICATION: Unclassified

The use of the Royal Thai Army's online media is beneficial in several aspects for instance the rapid flow of information exchange; however, on the negative side, when soldiers do not have fully comprehension regarding the army regulations on social media manner. Therefore, this research will directly focus on answering these questions as follow; 1) What are the problems of social media use by enlisted soldiers 2) the strategic environment for solving these problems 3) What are the preventive measures of the mal behavior on social media platforms by enlisted soldiers. Consequently, these findings will lead to the imposition of relating policies.

The research outcome indicates mitigations of these problems by identifying the roles of operational sectors including policy level and operational level in order to plan, command, control, supervise, and inform to all RTA personnel. At the end, every soldier should acknowledge the army regulations on social media manner as well as the punishments. These guidelines will not only solve such problems but also provide a positive image of the Royal Thai Army.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง แนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยความกรุณาของ พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาแนะนำสั่งสอนให้เข้าใจในรูปแบบการจัดทำเอกสารวิจัยและแหล่งข้อมูลทางวิชาการในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้, พันเอกหญิง ดร. นุสรรา วรรณพิริยกุล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่แนะนำแนวทางการศึกษารวมถึงการนำเสนอมุมมองแนวคิดเกี่ยวกับสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไขในรูปแบบต่างๆ อ้างอิงจากหลักความรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และ พันเอก เบญจพล เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ ผู้บังคับบัญชาที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยทุกขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณข้าราชการและกำลังพลในกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ ที่มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยได้สังเกตและสอบถามข้อมูลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ นำมาวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ป้องกันและแก้ไขกระทำที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงานและกองทัพภาคต่อไป

ในท้ายที่สุดขอขอบพระคุณ คณาจารย์ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ รวมถึงผู้ที่มีส่วนร่วมในเอกสารวิจัยนี้ทุกคน จนทำให้สามารถทำการวิจัยได้สำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกประการ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	5
สภาพปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้อง	5
สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์	6
ทางเลือกทางยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา	9
ทางเลือกใหม่ในการแก้ปัญหา	12
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	14
การเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติที่ดี (Good practices)	15
แนวคิดในการเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ผ่านมา	18
บทที่ 4 บทสรุป	21
สรุปผลงานวิจัย	21
ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง	22
ข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	22
เอกสารอ้างอิง	23
ประวัติผู้วิจัย	25

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมากมายและรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยมีอินเทอร์เน็ต (Internet) ที่เป็นเทคโนโลยีแห่งศตวรรษเชื่อมโลกเข้าไว้ด้วยกัน จากรายงานของ Internet World Stats (2020) พบว่าประชากรทั่วโลกกว่า 4.5 พันล้านคนที่สามารถเข้าถึงการใช้งานอินเทอร์เน็ตคิดเป็นร้อยละ 60 ของประชากรทั่วโลก โดยมีผู้ใช้งานใหม่เพิ่มขึ้นเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 7 (จำนวน 298 ล้านคน) มีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ย 3 ชั่วโมง 40 นาทีต่อวัน สำหรับประเทศไทย รายงานผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2563) แสดงให้เห็นว่าคนไทยกว่า 52 ล้านคนที่สามารถเข้าถึงการใช้งานอินเทอร์เน็ตคิดเป็นร้อยละ 75 ของประชากรทั้งประเทศ โดยมีผู้ใช้งานใหม่เพิ่มขึ้นเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 2 (จำนวน 1 ล้านคน) ซึ่งมีการใช้งานผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างกว้างขวางในทุกเพศ ทุกวัย และทุกอาชีพ ส่วนใหญ่จะใช้อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือที่มีความสะดวกในการติดต่อสื่อสารในหลากหลายรูปแบบ เช่น เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมถึงการแสดงความคิดเห็นผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์

การใช้อินเทอร์เน็ตมีทั้งประโยชน์และโทษ ประโยชน์คือการสื่อสารและส่งข้อมูลได้แบบรวดเร็วรวมถึงการค้นคว้าความรู้คำตอบในเรื่องต่างๆ โทษคือการใช้งานเกี่ยวข้องกับกระทำที่ผิดกฎหมายและการละเมิดสิทธิบุคคลอื่นให้เกิดความเสียหาย อาจทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตรวมทั้งองค์กรและประเทศชาติตกอยู่ในความเสี่ยงต่อภัยคุกคามไซเบอร์ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ (Non-traditional threats) ที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนต้องระมัดระวังและให้ความสำคัญในการป้องกันปัญหาดังกล่าว

การใช้สื่อออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบกส่วนหนึ่งใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แต่ในด้านลบเมื่อใช้งานส่วนตัวส่งผลกระทบต่อ การรั่วไหลของข้อมูลข่าวสารที่มีชั้นความลับและถูกส่งไปยังกลุ่มเห็นต่าง การแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลออกไปสู่สาธารณะที่ส่งผลต่อการถูกวิจารณ์จากสังคม ที่นำเสนอภาพ และวิดีโอที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม ทำให้สังคมเข้าใจผิดเกี่ยวกับกองทัพบก เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์องค์กร ในกลุ่มกำลังพลทหารกองประจำการที่มีจำนวนมากถึง 1 ใน 3 ของกำลังพลทั้งหมด และมีช่วงอายุระหว่าง 21 – 24 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยของคนรุ่นใหม่ ที่อาจใช้อินเทอร์เน็ตโดยขาดความระมัดระวัง การมีวุฒิภาวะที่น้อยกว่ากำลังพล กองทัพบกกลุ่มอื่นทำให้ขาดการตระหนักถึงผลกระทบจากพิษภัยของอินเทอร์เน็ตและมี พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม เช่น มีความต้องการในการเป็นที่สนใจหรือ แสดงออกทางความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ทำให้การกระทำที่ถูกนำไปลงในสื่อสังคม ออนไลน์ที่ขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ กระทำโดยใช้อารมณ์ ความรู้สึกส่วนตัว การ แต่งกายทางทหารหรือที่มีอาคารสถานที่ภายในหน่วยทหารเป็นองค์ประกอบ ทำให้ถูกสื่อ สังคมออนไลน์วิจารณ์ถึงความไม่เหมาะสม ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าเป็นการกระทำส่วนบุคคล เกิดเป็นกระแสสังคมที่ขยายเป็นวงกว้างยากต่อการแก้ไขในภายหลัง ซึ่งปัญหาดังกล่าวสามารถส่งผลกระทบต่อทั้งภาพลักษณ์ของกองทัพและความมั่นคงของประเทศ โดยรวม หากไม่มีการป้องกันจะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงให้กับกองทัพและประเทศชาติได้

กองทัพบกเป็นหน่วยงานหลักด้านความมั่นคงและมีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง กองทัพบกจึงจำเป็นต้องเร่งหาทางป้องกันปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพล ทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า 1) สภาพปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการเป็นอย่างไร มีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงอย่างไรบ้าง 2) สภาวะแวดล้อมทาง ยุทธศาสตร์ของการป้องกันปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างไร และ 3) การป้องกันการใช้สื่อสังคม ออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงควรมีแนวทางอย่างไร ข้อมูลความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายของหน่วยใน

กองทัพบกเพื่อป้องกันปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการกองทัพบกที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่ออธิบายสภาพปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบต่อความมั่นคง
2. เพื่อตรวจสอบสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของการป้องกันการใช้อินเทอร์เน็ตของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง
3. เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้สื่อออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

โดยการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่ วทบ. กำหนด ด้วยวิธีการศึกษาเชิงเอกสาร ค้นคว้าข้อมูลจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขตการศึกษา

ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการในกองทัพบกด้านเนื้อหา, ด้านประชากร (ทหารกองประจำการกองทัพบก) และด้านระยะเวลา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

3.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

3.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2562 – 2565

3.4 ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

3.5 แผนปฏิบัติการราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) กองทัพบก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการพัฒนาวิธีการที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ เป็นข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข้ปัญหา

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

รายการ	เวลา		2563		2564																					
			ธ.ค.				ม.ค.				ก.พ.				มี.ค.				เม.ย.				พ.ค.			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
พัฒนาและเสนอโครงการวิจัย	←→																									
เก็บรวบรวมข้อมูล									←→																	
วิเคราะห์ข้อมูล													←→													
สรุปผลและการอภิปรายผล																	←→									
การจัดทำรายงานวิจัยและรูปเล่มวิจัย																					←→					

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และเข้าใจปัญหาผลกระทบการใช้สื่อออนไลน์ของทหารกองประจำการต่อภาพลักษณ์กองทัพบก
2. ทำให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้สื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ
3. ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปัญหาการใช้สื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมและแนวทางการใช้สื่อออนไลน์เชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์กองทัพบกในอนาคต

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

เพื่อให้เข้าใจสภาพปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การพิจารณาปัจจัยสภาพแวดล้อม และกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สภาพปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้อง

1. การแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลที่ไม่เหมาะสมผ่านสื่อสังคมออนไลน์

1.1 ปัญหาเรื่องขาดวิจารณญาณในการพิจารณาความเหมาะสม การแสดงออกทางสื่อสังคมออนไลน์อย่างเสรีและไร้ขอบเขตโดยขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อหน่วยงานและสังคม เช่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองหรือประเด็นทางสังคมในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ทำให้เกิดประเด็นความแตกแยกในสังคม

1.2 สาเหตุจากวัยวุฒิที่อยู่ในช่วงวัยทำงานตอนต้น มีความต้องการพูดคุยติดต่อกับเพื่อน และญาติพี่น้อง ความนิยมใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ เช่น Youtube, Twitter, Facebook, Instagram หรือ TikTok และมีการแสดงออกอย่างหลากหลายตามความคิดความชอบส่วนบุคคล ต้องการเป็นที่สนใจและได้รับการยอมรับ

2. การเผยแพร่ข้อมูลความลับของทางราชการผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2.1 ปัญหาการส่งต่อข้อมูลทางราชการในช่องทางสื่อที่เป็นกลุ่มสมาชิก เช่น กลุ่มไลน์ หรือ Facebook การแชร์ที่ตั้งทางทหาร การถ่ายรูปอาคารสถานที่ที่มีชั้นความลับ เช่น คลังอาวุธ ยุทธภัณฑ์ หรือการพิมพ์ข้อความเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในหน่วยทหารที่เป็นความลับราชการ เช่น การปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติประจำ การฝึกการใช้อาวุธ จากนั้นข้อมูลถูกเผยแพร่ในสาธารณะ

2.2 สาเหตุมาจากการขาดวิจารณญาณ กระทำโดยความคึกคะนอง ไม่คำนึงถึงผลกระทบด้านความมั่นคงทางทหารและของชาติที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยงานและกองทัพบก

3. การเผยแพร่ข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมผ่านสื่อสังคมออนไลน์

3.1 ปัญหาโดยการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม เช่น การถ่ายรูปที่แต่งกายเครื่องแบบไม่ถูกต้องตามระเบียบ การถ่ายภาพหรือวิดีโอสั้นที่มีการกระทำสนุกสนานโดยขาดความสำรวมในชุดเครื่องแบบ ใช้วาจาไม่สุภาพล้อเลียนบุคคลอื่นผ่านสื่อออนไลน์ หรือมีการส่งภาพลามกอนาจารให้กลุ่มเพื่อน

3.2 สาเหตุเนื่องจากกำลังพลทหารกองประจำการส่วนใหญ่ขาดความรู้ในระเบียบการใช้สื่อออนไลน์ของกองทัพบกและขาดความรู้เรื่องการกระทำความผิดกฎหมายตาม พรบ. คอมพิวเตอร์ ทั้งนี้มีแรงกระตุ้นที่เกิดจากกระแสนิยมทางสื่อออนไลน์ในทางที่ไม่เหมาะสมซึ่งบุคคลทั่วไปมักชื่นชอบการกระทำนั้นจนเกิดเป็นพฤติกรรมเลียนแบบบ่อยครั้ง

4. การร้องเรียนร้องทุกข์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์

4.1 ปัญหาจากความรู้สึกไม่พอใจในการทำงานหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องสิทธิสวัสดิการ การถูกครุฝึกงัดโทษเกินกว่าเหตุทำให้กลัวหรือไม่พอใจต่อการกระทำดังกล่าวและไม่กล้าที่จะรายงานให้ผู้บังคับบัญชาในสังกัดทราบ หรือในบางครั้งมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวทางบ้านและไม่สามารถปรึกษาผู้บังคับบัญชาได้

4.2 สาเหตุเนื่องจากขาดช่องทางในการร้องทุกข์ ไม่มีช่องทางติดต่อรายงานปัญหาให้กับทหารกองประจำการ เมื่อไม่มีผู้บังคับบัญชารับทราบปัญหาและไม่สามารถแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ทหารกองประจำการจึงหาทางออกโดยการส่งเรื่องราวไปยังญาติพี่น้องหรือสื่อมวลชน เพื่อให้ได้รับความสนใจและเป็นที่พึ่งในการแก้ไขปัญหา

สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

เพื่อให้เข้าใจปัญหาและแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ตามกรอบ STEEP-M เกี่ยวกับพลังอำนาจของชาติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ มีรายละเอียด ดังนี้

1. **ด้านสังคม** ประชากรทั่วโลกและระดับภูมิภาคส่วนใหญ่มีระบบการศึกษาภาคบังคับสามารถอ่านออกเขียนได้ มีระบบสาธารณสุขขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ ในประเทศไทยโดยในกลุ่มทหารกองประจำการโดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีอัตราการรู้หนังสือมากกว่าร้อยละ 90 และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างคล่องแคล่วเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน และจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2563) แสดงให้เห็นว่าความนิยมในการใช้งานอินเทอร์เน็ตมีเพิ่มสูงขึ้น แต่ในด้านการตระหนักรู้และวิจารณญาณ ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบ โดยพบว่ายังมีกำลังพลที่ไม่เข้าใจเป็นจำนวนมากเนื่องจากพื้นฐานในด้านการศึกษา อีกทั้ง ค่านิยมที่มักจะเลียนแบบบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นกระแสสังคม (Viral) โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม ต้องการการยอมรับและความสนใจจากคนทั่วไปที่เข้ามาชื่นชม อาจทำให้เป็นความเสี่ยงต่อการควบคุมกำกับดูแลการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลในอนาคต

2. ด้านเทคโนโลยี แนวโน้มการพัฒนาาระบบสื่อสารและเครือข่ายที่มีความง่ายและดึงดูดในการใช้งาน ทำให้เกิดความท้าทายในหลายมิติที่เป็นโอกาส ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการกระจายข่าวสารทางราชการอย่างรวดเร็วผ่าน Application ที่มีให้ใช้งานแบบไม่มีค่าใช้จ่าย และการสืบค้นข้อมูล การถ่ายทอดองค์ความรู้ประสบการณ์ในด้านต่างๆได้อย่างรวดเร็ว แต่อุปสรรคที่เกิดขึ้นทางเทคโนโลยีก็มีเช่นเดียวกัน เช่น การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การใส่ร้าย การส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง รวมถึงการแสดงความคิดเห็นที่สร้างความแตกแยกในสังคม โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลาง อาจนำไปสู่ปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต

3. ด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศ อิทธิพลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการประกอบอาชีพที่เพิ่มขึ้น การส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อต่อยอดการพัฒนาประเทศตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในหลากหลายภาคส่วนและอาชีพ การค้าขายทางออนไลน์ การมีช่องทางสื่อส่วนตัวเพื่อให้มีผู้เข้ามาชื่นชมและได้รายได้จากการโฆษณา ด้วยปัจจัยด้านอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น คนรุ่นใหม่นิยมความเป็นอิสระที่จะประกอบอาชีพส่วนตัว ย่อมส่งผลกระทบต่อทหารกองประจำการในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และมีแนวโน้มที่กำลังพลให้ความสนใจและเป็น

ทางเลือกในการประกอบอาชีพผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น การแข่งขันผลิตภัณฑ์แบบสื่อ (content) เพื่อให้ดึงดูดความสนใจของผู้ที่เข้ามาชม อาจมีความเสี่ยงที่กำลังพลทหารกองประจำการในกลุ่มที่มีการทำการค้าขายออนไลน์แสดงออกทางสื่ออย่างไม่เหมาะสม

4. ด้านการเมือง เสถียรภาพความมั่นคงทางการเมืองในประเทศ ประเทศไทยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจและเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความมีวัฒนธรรม ความมีเอกราชมาอย่างยาวนาน มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ แต่ยังมีปัญหาเรื่องความแบ่งแยกแตกความสามัคคีทางความคิดของกลุ่มอุดมการณ์ทางการเมืองบางกลุ่มที่ฝังรากลึกและถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในแต่ละภูมิภาค มีกลุ่มดูหมิ่นสถาบันหลักของชาติ กลุ่มที่ไม่พอใจในการบริหารประเทศของรัฐบาล ส่วนหนึ่งใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการส่งต่อความคิดเห็นส่วนบุคคล สร้างเครือข่ายมวลชนต่อต้าน กลายเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการแสดงออกทางสื่อสังคมออนไลน์ แม้ว่ากองทัพบกจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางเดียวกัน แต่กำลังพลทหารกองประจำการมีพื้นฐานความคิดและการมีวิจรรย์ญาณที่แตกต่างกัน กำลังพลบางคนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเปิดเผยและไม่สนใจในกฎระเบียบซึ่งเป็นมาตั้งแต่ก่อนเข้ารับราชการทหาร จึงทำให้ยากต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าว

5. ด้านการทหาร ยุทธศาสตร์ชาติกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องพัฒนาประสิทธิภาพของตนเอง หน่วยงานในสังกัดกองทัพบกจึงควรกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการกำกับดูแลกำลังพลให้มากขึ้น ภารกิจทางทหารบ่อยครั้งมีความเร่งด่วนและมีเวลาจำกัด ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์นั้นมีส่วนช่วยให้การกระจายข้อมูลข่าวสารไปสู่กำลังพลที่ต้องปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว กำลังพลมีโทรศัพท์มือถือใช้งานส่วนตัวและสามารถใช้งานในทางเอื้อต่อภารกิจทางราชการได้ ภัยคุกคามที่เกิดจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์คือข้อมูลข่าวสารทางราชการที่มีชั้นความลับ หากถูกส่งต่อโดยไม่มีการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยทางเอกสาร ทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงเมื่อบุคคลหรือฝ่ายเห็นต่างได้รับข้อมูลข่าวสารแล้วถูกนำไปใช้ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อกองทัพและประเทศชาติ

ทางเลือกทางยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญห

ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นด้านความมั่นคงในบริบทสภาพปัญหายุคปัจจุบันที่สื่อสังคมออนไลน์ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางและมีผลกระทบทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์และในด้านที่เป็นภัยต่อความมั่นคง จึงนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการพิจารณาแก้ไขปัญห ดังนี้

ทางเลือกที่ 1 การใช้ทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำ (Operant Conditioning Theory) โดย B.F.Skinner. (อ้างใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2562) พบว่าพฤติกรรมมนุษย์ถูกกำหนดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมและสามารถที่จะได้รับการปรับเปลี่ยนให้ไปในทิศทางหรือแบบแผนใดก็ได้ โดยการเอาความรู้ในหลักของการวางเงื่อนไขให้เกิดการเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาดัดแปลงสิ่งแวดล้อมให้อำนวยความสะดวกแก่นมนุษย์ที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมจะส่งผลให้มนุษย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งการกำหนดสภาพแวดล้อมต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลเกี่ยวข้องข้องกับหน่วยงานที่รับผิดชอบสารนิเทศในระดับกองทัพบกที่ต้องเสนอระเบียบปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน

ทางเลือกที่ 2 การกำหนดความอัจฉริยะทางเทคโนโลยีดิจิทัล (DQ – Digital Intelligence Quotient) ตามมาตรฐานของ IEEE 3527.1™ Standard ที่มีการเผยแพร่แนวคิดและวิธีปฏิบัติในระดับนานาชาติ ระบุว่าความสามารถในการเป็นพลเมืองดิจิทัลเป็นความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีและการมีชีวิตอยู่ใน Digital World ที่ประชาชนส่วนใหญ่ในยุคปัจจุบันเติบโตมากับสมาร์ตโฟนและสื่อสังคมออนไลน์ จึงเสี่ยงต่อการใช้งานเทคโนโลยีในทางที่ผิด เช่น ใช้งานมากเกินไปจนติด (Technology Addiction), การกลั่นแกล้งกันในโลกไซเบอร์ ตลอดจนการขาดทักษะในการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในสังคม ซึ่งความจำเป็นในการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีสามารถแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่

1. Digital citizen identity การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ คือการสอนให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการมีตัวตนบนโลกดิจิทัล และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมทั้งบนโลกออนไลน์และโลกแห่งความเป็นจริง

2. Screen time management การรู้จักควบคุมตนเอง สามารถแบ่งเวลาในการใช้งานอุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้สื่อออนไลน์อย่างรับผิดชอบ
 3. Cyberbullying management การรับมือกับปัญหาการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์
 4. Cybersecurity management มีความรู้ความเข้าใจและสามารถดูแลด้านความปลอดภัยของข้อมูลในไซเบอร์ได้ เช่น การสร้างพาสเวิร์ดที่เจาะได้ยาก
 5. Privacy management มีความเข้าใจในเรื่องความเป็นส่วนตัว (Privacy) ทั้งของตนเองและของผู้อื่น เช่น การแชร์ข้อมูลต่างๆ ด้วยเครื่องมือดิจิทัล
 6. Critical thinking การฝึกให้มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นข้อมูลจริงหรือปลอม มาจากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือหรือไม่
 7. Digital footprints การสอนให้เข้าใจถึงสิ่งที่ตนเองเผยแพร่เอาไว้บนโลกดิจิทัล ที่อาจถูกผู้อื่นสืบค้นจากสิ่งที่เคยนำเสนอแสดงในสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้มีผลกระทบต่อชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริงได้ เพื่อให้รู้จักบริหารจัดการชีวิตบนโลกดิจิทัลอย่างสำนึกรับผิดชอบ
 8. Digital empathy มีความสามารถในการแสดงน้ำใจในสื่อออนไลน์
- ทั้งนี้ ทฤษฎีแนวคิดของการกำหนดความอัจฉริยะทางเทคโนโลยีดิจิทัล เกี่ยวข้องกับหน่วยงานสารสนเทศกองทัพบกและหน่วยภายในกองทัพบกทุกระดับที่มีกำลังพลทหารกองประจำการในอัตรา จำเป็นต้องอบรมชี้แจง สร้างความเข้าใจและการรับรู้แนวทางเพื่อปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ทางเลือกที่ 3 การบูรณาการแนวคิดทฤษฎี B.F.Skinner และการกำหนดความอัจฉริยะทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Intelligence Quotient)

นำแนวคิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำสำหรับสร้างสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม ใช้การกำหนดเงื่อนไขกฎระเบียบที่ชัดเจนเป็นแนวทางปฏิบัติ ร่วมกับแนวคิดการสร้างการรับรู้ด้วยจิตสำนึกรับผิดชอบ เสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ ดังนี้

1. ด้านการสร้างการรับรู้และเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมให้กับทหารกองประจำการ ทางเลือกในการใช้สื่อประเภทต่างๆที่ตรงกับการใช้งานตามวิถีชีวิตของทหารกองประจำการ โดยการจัดตั้งทีมสารสนเทศ (Data Scientist) ที่หน่วยสามารถคัดเลือกทหารกองประจำการในสังกัดที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานด้านสื่อสารสาธารณะ เพื่อการผลิตเนื้อหาที่ใช้นำเสนอในสื่อสังคมออนไลน์ให้มีความทันสมัยและดึงดูดความสนใจในการรับชมสื่อที่ผลิตออกไป การสร้างความรับรู้ให้กับทหารกองประจำการได้เข้าใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม สามารถขยายผลส่งต่อไปยังครอบครัวและเพื่อนของทหารกองประจำการได้ การจัดตั้งส่วนงานลักษณะนี้สามารถทำได้โดยไม่ใช้งบประมาณเพิ่มเติม
2. ด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่หน่วยงานในการควบคุมกำกับดูแลกำลังพลในสังกัด โดยกองทัพบกได้จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกองทัพบกเพื่อทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ประเมินและผลิตข้อมูลข่าวสาร สร้างความเข้าใจแก่สังคม พิทักษ์และปกป้องสถาบันหลักของชาติ, การทำงานของรัฐบาล และการประชาสัมพันธ์งานของกองทัพบกในด้านช่วยเหลือประชาชน ทั้งนี้ หน่วยงานภายในกองทัพบกควรมีการจัดและกำหนดภารกิจให้ส่วนงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ประเมินสถานการณ์ด้านสื่อสังคมออนไลน์ การตอบโต้ข่าวสารและนำเสนอข้อเท็จจริงสู่สังคม โดยกำหนดบทบาทหน้าที่เพิ่มเติมให้ฝ่ายอำนวยการในด้านต่างๆ ทำหน้าที่วางแผน อำนวยการ กำกับดูแลเรื่องสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้บังคับบัญชาของหน่วยเป็นผู้กำหนดนโยบายและตกลงใจในการปฏิบัติงานภาพรวม
3. ด้านการใช้มาตรการเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับอย่างเข้มงวดต่อกำลังพลที่ฝ่าฝืนระเบียบหรือกระทำผิด โดยการบังคับใช้กฎหมาย การพัฒนาระเบียบการใช้สื่อสังคมออนไลน์ กองทัพบกเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การกระทำความผิดหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมเป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทัพบกยังไม่มีบทลงโทษที่ชัดเจน มาตรการแก้ปัญหาจึงเป็นการแก้ไขที่ปลายเหตุและกำลังพลที่กระทำผิดได้รับโทษเพียงแค่การตักเตือนเท่านั้น ดังนั้นจึงควรศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 และยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างความตระหนักและส่งเสริมความร่วมมือภายในประเทศด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้ไซเบอร์สเปซในทางที่เหมาะสม โดยศึกษาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตและพัฒนาปรับปรุงระเบียบข้อบังคับกองทัพบกให้ทันสมัย

4. ด้านการสร้างความเป็นธรรมให้ทหารกองประจำการ โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อกลางในการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากทหารกองประจำการ เป็นช่องทางในการแจ้งข่าวสารโดยตรงจากทหารกองประจำการมายังผู้บังคับบัญชา เนื่องจากทหารกองประจำการมักกังวลต่อการได้รับโทษจึงไม่กล้าที่จะเปิดเผยตัวตนและแจ้งข่าวสาร ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้รับการแก้ไข ทหารกองประจำการจึงตัดสินใจแจ้งไปยังญาติพี่น้องหรือผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานและกองทัพบก

ทางเลือกใหม่ในการแก้ปัญหา

จากที่ได้วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุในแต่ละด้าน รวมถึงพิจารณาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ โดยต้องวิเคราะห์ จุดอ่อน และจุดแข็ง หลังจากเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบจะสามารถกำหนดทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

จุดอ่อน ของวิธีการแก้ปัญหาในอดีตที่ผ่านมาคือการบริหารงานมีความเป็นอนุรักษ์นิยมคือยึดถือรูปแบบการทำงานตามแบบธรรมเนียมปฏิบัติที่เคยทำมาแต่เดิม ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับการปรับเปลี่ยนวิธีการ กรณีที่เกิดปัญหาขึ้นภายในองค์กรส่วนใหญ่จะรอสั่งการจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งกระแสสังคมออนไลน์ในยุคสมัยใหม่มีความเป็นพลวัตคือเปลี่ยนแปลงได้เสมอและรวดเร็ว ภาพลักษณ์ในสังคมไทยต่อกองทัพบกที่มองว่าเป็นองค์กรที่มีระเบียบวินัยแต่มักปรากฏข่าวสารการใช้ความรุนแรงในการฝึกทหาร เมื่อเกิดการใช้ออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมทำให้สังคมเชื่อและวิจารณ์กองทัพบกในด้านลบจึงต้องแก้ข่าวในภายหลัง การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์เป็นแบบทางการจึงไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มใช้งานที่มีความ

หลากหลาย โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ทำให้ไม่เกิดความน่าสนใจหน่วยงาน หรือการใช้งาน
ที่ไม่มีผู้ควบคุมระบบขาดการกำหนดทิศทางที่เหมาะสม

จุดแข็ง โดยระบบฝ่ายอำนาจการที่ทำหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน กำกับดูแล
ภารกิจในสายงานตามระบบ มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายติดต่อสื่อสาร
ระบบอินเทอร์เน็ตประจำหน่วยงาน ในระดับกองทัพบกมีหน่วยงานที่รับผิดชอบคือศูนย์
สารนิเทศกองทัพบก ทำหน้าที่ในการวางแผนและให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดรูปแบบ
การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระดับนโยบาย ซึ่งเมื่อพิจารณาขีดความสามารถของกองทัพบก
โดยใช้หลักบริหารของ 4 M พบว่า มีการบริหารกำลังพลได้มีประสิทธิภาพตามสายบังคับ
บัญชา มีการบริหารงบประมาณตามแผนงานประจำปี กำลังพลทุกระดับสามารถเข้าถึง
และใช้เทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์ และมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบตาม
คุณลักษณะการจัดหน่วยตามภารกิจ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ จุดอ่อน และจุดแข็ง กับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ให้ครอบคลุมปัจจัย
ต่าง ๆ อย่างรอบด้านและมีความอ่อนตัวเพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความ
มั่นคงคือบ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ, กองทัพ หน่วยงานความมั่นคง
ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความ
มั่นคง, การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางแก้ไขปัญหาโดยการพัฒนากระบวนการจัดการภายในหน่วยงานกองทัพบกควร
กำหนดรูปแบบการดำเนินงานตั้งแต่ระดับกองพันขึ้นไป โดยการจัดและกำหนดภารกิจให้
ส่วนงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ประเมินสถานการณ์ด้านสื่อสังคมออนไลน์ การสร้าง
ความรู้ให้กับทหารกองประจำการได้เข้าใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากทางเลือกในการแก้ปัญหาในบทที่ 2 พิจารณาร่วมกับยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564 โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ระบุว่า มีความจำเป็นต้องผลักดันให้มีกลไกการประสานงานและเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายนโยบายกับหน่วยงานปฏิบัติ โดยเฉพาะในงานด้านการข่าวและการข่าวกรองทางไซเบอร์ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการปฏิบัติภารกิจในการตรวจสอบและติดตามประเมินผล กลยุทธ์คือการพัฒนาขีดความสามารถเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ตลอดจนรองรับสังคมดิจิทัล, พัฒนาทรัพยากรมนุษย์องค์ความรู้และความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของความมั่นคงทางไซเบอร์, ปกป้อง ป้องกันและสร้างความปลอดภัยโดยบูรณาการการจัดการความมั่นคงทุกภาคส่วน พัฒนาการบังคับใช้กฎหมายระเบียบต่างๆเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และการส่งเสริมพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรทุกภาคส่วนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความชำนาญด้านไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง

ความสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาในเรื่อง การใช้สื่อสังคมออนไลน์สาธารณะมีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของกองทัพไทย โดย วีรวดี ชูขันธิน, พ.อ. (2560) พบว่า ผลกระทบของการใช้สังคมออนไลน์ ปัจจัยด้านลบที่สำคัญคือเป็นช่องทางให้เกิดปัญหา เช่น การสร้างกระแสความขัดแย้งทางความคิดในสังคม, การคุกคามผ่านสื่อออนไลน์, ปัญหาความสัมพันธ์ของคนในสังคม และเป็นเครื่องมือทางการเมืองในการโฆษณาชวนเชื่อ ก่อให้เกิดความวุ่นวายและความไม่สงบเรียบร้อยภายในประเทศ ซึ่งเสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำได้โดยการควบคุมการใช้งานของกำลังพลในกองทัพ รวมถึงสร้างสามัญสำนึกในการใช้งานประกอบกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ และการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติที่ดี (Good practices)

1. เปรียบเทียบรูปแบบต่างประเทศ

กรณีศึกษาระเบียบและนโยบาย การใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับกำลังพลในกองทัพบกสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ดังนี้

1.1 กองทัพบกสหรัฐอเมริกา ส่งเสริมให้กำลังพลใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อกับบุคคลภายในครอบครัว แนวทางการแสดงความคิดเห็นด้านการเมืองในสื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา ไม่ปิดกั้นการแสดงออกทางความคิดเห็นด้านการเมือง หากการแสดงความคิดเห็นนั้นไม่ขัดต่อระเบียบของกองทัพ แต่ด้วยความเสี่ยงการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่อาจกระทบความมั่นคง จึงกำหนดระเบียบข้อบังคับที่กำลังพลต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นความคิดเห็นส่วนบุคคลที่มีได้สะท้อนถึงกองทัพบกในภาพรวม คำแนะนำในการปฏิบัติในสื่อสังคมออนไลน์กองทัพบกสหรัฐอเมริกา (ALARACT 058 2018) อ้างอิงระเบียบกองทัพบกสหรัฐอเมริกา (AR 600-20) ระบุว่า หลักปฏิบัติ คือ คิดพิมพ์ โปสต์ (Think, Type, Post) ทุกครั้งที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์กำลังพลทุกนายต้องตระหนักอยู่เสมอว่าตนเป็นตัวแทนของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ โดยการกล่าวพาดพิงผู้บังคับบัญชาในแง่ลบ, การเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความลับทางราชการ, การใช้เครื่องมือสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ที่นำมาซึ่งความเสียหาย หรือทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น เช่น การละเมิด (Harassment), การข่มเหง (Bullying), การติดตาม (Stalking), การเลือกปฏิบัติ (Discrimination) หรือการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดความแตกแยกภายในองค์กรอันแสดงให้เห็นถึงความไม่เคารพให้เกียรติต่อกันถือเป็นความผิดกำลังพลทุกนายเมื่อตรวจพบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสม สามารถรายงานการกระทำผิดนั้นได้ตามสายการบังคับบัญชา

1.2 กองทัพบกอังกฤษ กำหนดนโยบายและจัดทำระเบียบการใช้งาน #DIGITALARMY using social media in the British Army (2020) ให้กำลังพลมีความตระหนักในด้านการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงาน ข้อห้ามเกี่ยวกับการโพสต์ข่าวสารทางราชการและข้อมูลส่วนบุคคลออกสู่สาธารณะ ได้แก่ ห้ามถ่ายรูปลงสื่อออนไลน์ในชุดเครื่องแบบ,

ห้ามโพสต์ที่ตั้งทางทหารและการโพสต์ข้อมูลเกี่ยวกับงานราชการที่อาจถูกนำไปใช้ในการก่อเหตุอาชญากรรม ก่อการร้าย หรือใช้ประโยชน์จากฝ่ายตรงข้าม, ห้ามใช้ตราสัญลักษณ์หน่วยในสื่อออนไลน์ที่ใช้งานส่วนบุคคล, ห้ามสร้างสื่อออนไลน์ส่วนบุคคลที่ใช้ชื่อปลอมหรือไม่ระบุตัวตนที่แท้จริง หากพบการกระทำผิดโดยรายงานทาง Website ของกองทัพหรือติดต่อทางสายด่วน แจ้งเหตุสำหรับการละเมิดระเบียบ การใช้สื่อสังคมออนไลน์บุคคลสามารถกระทำได้โดยแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเกี่ยวกับ Account ที่กำลังพลใช้งานอยู่เพื่อสามารถตรวจสอบความเหมาะสมได้

สรุปแนวทางปฏิบัติของตัวอย่างกองทัพบกสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ พบว่านโยบายและระเบียบที่คล้ายกันคือการกำหนดข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติ (Do's & Don'ts) ที่สอดคล้องกับกองทัพไทย แต่มาตรการลงโทษสำหรับกำลังพลที่กระทำความผิดมีความแตกต่างกันตามกฎหมายของแต่ละประเทศ

2. เปรียบเทียบรูปแบบในประเทศ

กรณีศึกษา โดยกองทัพอากาศ ยกตัวอย่างการออกคำสั่งและระเบียบที่เกี่ยวข้อง (21 พฤษภาคม 2557) คำสั่งที่ กท 0609.6/500 เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นหลักปฏิบัติให้กำลังพลใช้สื่อสังคมออนไลน์ในทางสร้างสรรค์ไม่มีผลกระทบต่อกองทัพอากาศไม่แสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งเคยมีเหตุการณ์การนำภาพในพื้นที่ที่เป็นความลับทางราชการหรือพื้นที่อันไม่สมควรเปิดเผย รวมทั้งการนำข้อมูลต่างๆของทางราชการไปเผยแพร่ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้ที่เผยแพร่ไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น มีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองความลับในราชการ พ.ศ. 2483 ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ, พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ, คำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ 150/39 เรื่อง กำหนดแนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการกองทัพอากาศในกรณีกระทำความผิดวินัยหรือแบบธรรมเนียมทหาร เช่น ความผิดเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ หากนำข้อมูลของทางราชการไปเผยแพร่ทางระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าเป็นการกระทำผิด

วินัยทหารอย่างร้ายแรง หากการกระทำเข้าข่ายความผิดในทางอาญา จะต้องถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ผู้บังคับบัญชาขอบรมขี้แจงกำลังพลในสังกัดให้ปฏิบัติตามระเบียบ รวมถึงกำกับดูแล เข้มงวด กวดขัน และตรวจสอบข้าราชการในสังกัด หากตรวจพบการกระทำในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีผลกระทบต่อกองทัพอากาศหรือภาพลักษณ์ของกองทัพอากาศให้ถือเป็นความผิดทางวินัยทหารโดยพิจารณาลงทัณฑ์เป็นลำดับแรก และเสนอให้ฝ่ายพระธรรมนูญพิจารณาดำเนินการทางกฎหมายต่อไป

เปรียบเทียบแนวทางปฏิบัติระหว่างกองทัพอากาศกับกองทัพบก พบว่ามีความสอดคล้องกันในเรื่องข้อกำหนดข้อบังคับและข้อห้าม รวมถึงแนวทางปฏิบัติที่ป้องกันการกระทำ ความผิดของกำลังพล ข้อแตกต่างคือกองทัพอากาศมีการกำหนดบทลงโทษตามประมวลความผิดวินัยทหารและตามกฎหมาย พรบ.คอมพิวเตอร์ ที่ชัดเจน

แนวคิดในการเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ผ่านมา

จากการพิจารณายุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงและนโยบายกองทัพบก เปรียบเทียบแนวทางปฏิบัติทั้งต่างประเทศและในประเทศ เปรียบเทียบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและระเบียบกองทัพบก งานวิจัยนี้จึงเสนอแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในหน่วยงานกองทัพบกเพิ่มประสิทธิภาพ โดยการกำหนดภารกิจให้ส่วนงานทำหน้าที่ในการตรวจสอบประเมินสถานการณ์ด้านสื่อสังคมออนไลน์ การตอบโต้ข่าวสารและนำเสนอข้อเท็จจริงสู่สังคม ที่เรียกว่า Public Affairs Organization (PAO) โดยจัดตั้งส่วนปฏิบัติการในรูปแบบ “ศูนย์ประสานงานสารสนเทศ..... (ชื่อหน่วย)” แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

1. ระดับนโยบาย โดยหน่วยงานกองทัพบก และหน่วยงานระดับกองทัพภาค (หรือเทียบเท่า) มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติ ประเมินสถานการณ์ การประสานงานด้านข่าวสารและวิเคราะห์อารมณ์สังคมต่อเหตุการณ์ในสื่อที่มีผลกระทบต่อกองทัพบก กำหนดมาตรการหลัก 3 ด้าน ได้แก่

- 1.1 การสร้างการรับรู้ หมายถึง การดำเนินการด้านสารสนเทศในการสร้างความรู้ความเข้าใจ เสนอข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริงที่ถูกบิดเบือน ร่วมกับการประชาสัมพันธ์และการปฏิบัติการจิตวิทยา เผยแพร่ผ่านทุกช่องทางทั้งสื่อสังคมออนไลน์ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ

วิทยุ สื่อโทรทัศน์ ฯลฯ โดยวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายทุกครั้งก่อนการดำเนินการ และมีการติดตามประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการปฏิบัติ

1.2 การสร้างภูมิคุ้มกัน หมายถึง ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แยกแยะ ข้อมูลข่าวสารที่รับมาจากทุกช่องทาง มีความตระหนักรู้ รู้เท่าทันสื่อ และสามารถใช้อสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ มีความรู้ความเข้าใจในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ สามารถประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อสื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยการจัดการฝึกอบรมให้แก่กำลังพลกองทัพทุกระดับหน่วย

1.3 การป้องกันความเสี่ยง หมายถึง ความสามารถในการวางแผน การจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อสื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม เผื่อระวางการใช้อสื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลในหน่วย (ภายใน) รวมถึงการเผื่อระวาง แจ้งเตือน เมื่อมีข้อมูลข่าวสารบิดเบือน เป็นเท็จ สร้างความเกลียดชัง หรือทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อนจากสื่อสังคมออนไลน์ (ภายนอก) สามารถค้นหา สนับสนุนข้อมูลข้อเท็จจริง หลักฐานเชิงประจักษ์แก่ผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสื่อสารในสภาวะวิกฤติ

ภาพที่ 1. มาตรการหลักของงานสารนิเทศกองทัพบก. โดย ศูนย์ประสานงานสารนิเทศกองทัพบก (2564).

2. ระดับปฏิบัติ โดยหน่วยระดับกองพล กรม และกองพัน (หรือเทียบเท่า) โดยกำหนดบทบาทหน้าที่เพิ่มเติมให้ฝ่ายอำนวยการที่มีอยู่ในอัตรากิจการปกติ ให้ทำหน้าที่ด้านสื่อสารสังคมออนไลน์ ได้แก่

2.1 ฝ่ายการข่าว (ผอ.2) ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและติดตามพฤติกรรมการใช้งานสื่อสารสังคมออนไลน์ของกำลังพลในสังกัด และการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารในสื่อสารสังคมออนไลน์ ที่การส่งต่อข่าวสารที่กระทบต่อความมั่นคงทางราชการ

2.2 ฝ่ายยุทธการ (ผอ.3) ทำหน้าที่วางแผนจัดการฝึกอบรมการใช้สื่อสารสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันสื่อและรู้เท่าทันข่าวปลอมให้แก่กำลังพล กำหนดรูปแบบการทำสื่อประชาสัมพันธ์การทำงานของหน่วยงานและกองทัพบก กรณีมีการโพสต์ข้อความทางสื่อออนไลน์เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์หน่วย สามารถผลิตข้อมูลชี้แจงทำความเข้าใจต่อสังคมให้จำกัดความเสียหายหรือทำให้ความจริงให้ปรากฏและลดกระแสสังคมด้านลบ

2.3 ฝ่ายกิจการพลเรือน (ผอ.5) ทำหน้าที่ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และตอบโต้กับสังคม จากเนื้อหาที่ถูกออกแบบโดยฝ่ายยุทธการ การสร้างความรับรู้ให้กับทหารกองประจำการได้เข้าใจในการใช้สื่อสารสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม

หน่วยงานทุกระดับควรจัดทำรูปแบบสื่อสังคมออนไลน์ให้มีใช้งานโดยมีช่องทางรับเรื่องราวร้องทุกข์จากทหารกองประจำการ การจัดทำ Website ที่เป็นทางการของหน่วย หรือการจัดตั้งกลุ่มทาง Application ซึ่งกำลังพลสามารถสแกน QR Code เพื่อแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์เป็นช่องทางในการแจ้งข่าวสารโดยตรงจากทหารกองประจำการมายังผู้บังคับบัญชา

3. ด้านการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับอย่างเข้มงวดต่อกำลังพลที่ฝ่าฝืนระเบียบหรือกระทำความผิด โดยการพัฒนาระเบียบการใช้สื่อสารสังคมออนไลน์กองทัพบกเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การกระทำความผิดหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมเป็นสาเหตุให้เกิดความเสื่อมเสียแก่กองทัพบกให้มีบทลงโทษที่ชัดเจน กำหนดบทลงโทษเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางสื่อสังคมออนไลน์ แบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

3.1 มาตรฐานกำหนดโทษทางวินัย ตามคำสั่งกองทัพบก ที่ 388/2563 เรื่อง แนวทางการดำเนินการต่อกำลังพลที่กระทำความผิด ระบุไม่ให้โพสต์ข้อความทางการเมืองในเวลา

ราชการในสถานที่ราชการถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดวินัยร้ายแรง ควรเพิ่มระเบียบการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสมและบทลงโทษการกระทำผิดในกรณีดังกล่าวด้วยการจำขัง ตามอำนาจผู้บังคับบัญชาของสังกัดที่ประจำการ

3.2 มาตรฐานกำหนดโทษทางอาญาต่อกำลังพลที่กระทำความผิดนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์ อันเป็นเท็จหรือทำให้เกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร การกระทำที่ทำให้บุคคลเสื่อมเสียชื่อเสียง การละเมิดสิทธิ และทรัพย์สินบุคคลอื่นที่เข้าข่ายการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ภาพที่ 2. โมเดลในการแก้ปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ ในรูปแบบการกำหนดหน้าที่ศูนย์ประสานงานสารสนเทศของหน่วยในระดับต่างๆ และการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทัพบก.

บทที่ 4

บทสรุป

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาในเรื่องการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายสภาพปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบต่อความมั่นคง รวมทั้งตรวจสอบสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้สื่อออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง

จากการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ทางเลือก ประกอบด้วยทางเลือกที่ 1 คือการใช้ทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำ (Operant Conditioning Theory) โดย B.F.Skinner, ทางเลือกที่ 2 คือการกำหนดความอัจฉริยะทางเทคโนโลยี ดิจิทัล (DQ – Digital Intelligence Quotient) และทางเลือกที่ 3 คือการบูรณาการแนวคิดทฤษฎี B.F.Skinner และ Digital Intelligence Quotient เพื่อส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ พบว่าการการสร้างสถานะแวดล้อมที่เกื้อกูลและการสร้างการรับรู้ในกฎระเบียบและข้อกำหนด รวมถึงประชาสัมพันธ์ชี้แจงแนวทางการใช้สื่อออนไลน์อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความสำคัญต่อการลดผลกระทบของปัญหาและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงานและกองทัพกันได้

สรุปผลการวิจัย

พิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุปัญหา สภาพแวดล้อม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การหาหนทางแก้ไขปัญหา เปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติที่ดีทั้งต่างประเทศและในประเทศ พบว่าทางเลือกที่ 3 ที่นำแนวคิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำสำหรับสร้างสถานะแวดล้อมที่เหมาะสม ใช้การกำหนดเงื่อนไขกฎระเบียบที่ชัดเจนเป็นแนวทางปฏิบัติ ร่วมกับแนวคิดการสร้างการรับรู้ด้วยความรับผิดชอบ เสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการ เป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหา เนื่องจากมีความ

เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ภารกิจและการจัดภายในหน่วยงาน รวมถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องในกองทัพบก

ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

กำลังพลทหารกองประจำการที่หมุนเวียนเข้ามารับราชการทุกวงรอบ 6 เดือน จำเป็นต้องรับทราบระเบียบและแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องโดยหน่วยต้นสังกัดอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของการรับราชการ ซึ่งการเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการภายในกองทัพบก ด้วยวิธีการป้องกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง แบ่งระดับหน่วยงานออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อการควบคุมกำกับดูแล ประชาสัมพันธ์กำลังพลให้รับทราบวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม รวมถึงกำหนดบทลงโทษอย่างชัดเจนสำหรับกำลังพลที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสมหรือกระทำความผิดกฎหมาย เพื่อนำไปกำหนดนโยบายของกองทัพบก ในการป้องกันปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการกองทัพบกที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง

ข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในอนาคตมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเกี่ยวข้องกับหลายกลุ่มสังคม การวิจัยครั้งต่อไปจึงควรประเมินแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

1. การแก้ไขปัญหาเชิงรับ โดยการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับและข้อห้ามให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อป้องกันกำลังพลกระทำความผิดหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม
2. การแก้ไขปัญหาเชิงรุก โดยพิจารณากลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องไม่เฉพาะทหารกองประจำการเพียงกลุ่มเดียว แต่ควรขยายการดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เน้นในด้านการสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เป็นครอบครัวกำลังพลทหารกองประจำการและทหารกองหนุนที่ปลดประจำการไปแล้วด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580. (13 ตุลาคม 2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. 135(82 ก). น. 1-61.
- การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). (18 เมษายน 2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. 136(51 ก). น. 1-33.
- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565). (22 พฤศจิกายน 2562). *ราชกิจจานุเบกษา*. 136(124 ก). น. 1-35.
- ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564.
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- กองทัพบก. (13 มกราคม 2563). หนังสือ สปช.ทบ.ที่ กท 0406/163 เรื่อง ขออนุมัติ
แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของกองทัพบก.
- นโยบายการปฏิบัติงานของ พลเอก ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผู้บัญชาการทหารบก
พ.ศ. 2563.
- กองทัพบก. (9 กันยายน 2563). คำสั่งที่ 388/2563 เรื่อง แนวทางการดำเนินการต่อ
กำลังพลที่กระทำความผิด.
- แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบก Information Technology for Chief
Exclusive (วทบ.).
- พันเอกหญิง วีรวดี ชูขันธิน. (2560). การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์สาธารณะที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของกองทัพไทย.
- สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อ
เศรษฐกิจและสังคม. (2562). เรื่อง รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
ในประเทศไทย ปี 2562 Thailand Internet User Behavior 2019.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). เรื่อง การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2561 (ไตรมาส 4).
- กายนกานฎณ์ เสนแก้ว. (2558). เรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X
ใน กรุงเทพมหานคร.

- สิทธิโชค วรรณสันติกุล. (2562). จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์. สำนักพิมพ์ ซีเอ็ด.
- กองทัพอากาศ. (21 พฤษภาคม 2557). คำสั่งที่ กท 0609.6/500 เรื่อง กำหนดแนวทาง ปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์.
- ยุทธศาสตร์การลดการเหลื่อมล้ำของประเทศไทยรองรับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580). (29 มีนาคม 2562). นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 12 ประจำปีการศึกษา 2562. ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกัน ประเทศ.
- Soldiers and Families | U.S. Army Social Media. (2017). สืบค้นจาก <https://www.army.mil/socialmedia/soldiers/>.
- #DIGITALARMY 2020 (adobe.com). (2020). สืบค้นจาก <https://indd.adobe.com/view/52dd0428-cf20-4314-8ba0-43ff72b8b464>.
- DQ (Digital Intelligence) World's First Global Standard on Digital Literacy, Digital Skills, and Digital Readiness (IEEE 3527.1™ Standard). สืบค้นจาก <https://www.dqinstitute.org/global-standards/#contentblock1>.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก พิเชียรรัฐ ภาณุญาติ
วัน เดือน ปี เกิด	1 มีนาคม 2520
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2532 - 2535	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
พ.ศ. 2536 - 2538	โรงเรียนเตรียมทหาร
พ.ศ. 2538	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ได้รับทุนการศึกษา ในหลักสูตรทางทหารและหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน)
พ.ศ. 2546	ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยทหาร มิวนิค ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
พ.ศ. 2548	ปริญญาโท สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยทหาร มิวนิค ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
พ.ศ. 2554	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 89
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2549 - 2552	ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ
พ.ศ. 2552 - 2553	นายทหารยุทธการและการฝึก กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ
พ.ศ. 2553 - 2554	ประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก
พ.ศ. 2554 - 2555	นายทหารยุทธการ กรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ
พ.ศ. 2555 - 2556	รองผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ
พ.ศ. 2556 - 2557	รองผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ

พ.ศ. 2557 - 2559	รองเสนาธิการกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ
พ.ศ. 2559 - 2561	ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ
พ.ศ. 2561 - 2562	เสนาธิการกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2562 - ปัจจุบัน	รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ
----------------------	---

